

Na temelju članka 8. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 71/2010) i Odluke Skupštine Hrvatskog Crvenog križa o ovlaštenju Glavnog odbora za donošenje Pravilnika o Službi spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja, od dana 31. ožujka 2011. godine, Glavni odbor Hrvatskog Crvenog križa na sjednici održanoj dana 9. svibnja 2019. donosi

PRAVILNIK SLUŽBE SPAŠAVANJA ŽIVOTA NA VODI I EKOLOŠKE ZAŠTITE PRIOBALJA

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja (dalje u tekstu: Pravilnik) uređuje ustroj i djelokrug rada Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja Hrvatskog Crvenog križa (dalje u tekstu: Služba spašavanja života na vodi).

Članak 2.

Hrvatski Crveni križ je član Međunarodne federacije spašavanja života na vodi (International Life Saving Federation – ILS) i u svom djelovanju prihvaća i primjenjuje smjernice i odluke skupštine ILS-e.

Ustroj i djelokrug Službe spašavanja života na vodi predstavlja javnu ovlast Hrvatskog Crvenog križa na temelju Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Statuta Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 3.

Cilj Službe spašavanja života na vodi je, u suradnji s tijelima državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, te javnih službi, doprinijeti povećanju sigurnosti na kupalištima i općenito vodenim i priobalnim površinama, te unapređenju ekološke zaštite priobalja i okoliša na području Republike Hrvatske.

Članak 4.

Služba spašavanja života na vodi organizira se na razini Nacionalnog društva i regionalnih centara.

Poslove Službe spašavanja života na vodi na razini Nacionalnog društva izvršavaju zaposlenici Hrvatskog Crvenog križa sukladno Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta u Središnjem uredu Hrvatskog Crvenog križa, a u regionalnim centrima regionalni koordinatori koji su zaposlenici Hrvatskog Crvenog križa ili društva Hrvatskog Crvenog križa (u daljnjem tekstu DHCK).

Članak 5.

Regionalni centri pokrivaju područje jedne ili više županija.

Osniva se 6 regionalnih centara:

1. Regionalni centar Istra, sa sjedištem u Pazinu, za Istarsku županiju,
2. Regionalni centar Primorje i Lika, sa sjedištem u Rijeci, za Primorsko-goransku i Ličko-senjsku županiju,
3. Regionalni centar Centralna Hrvatska, sa sjedištem u Zagrebu, za Grad Zagreb, Zagrebačku, Karlovačku, Sisačko-moslavačku, Krapinsko-zagorsku, Varaždinsku, Međimursku i Koprivničko-križevačku županiju,
4. Regionalni centar Slavonija, sa sjedištem u Osijeku, za Osječko-baranjsku, Požeško-slavonsku, Virovitičko-podravsku, Vukovarsko-srijemsku, Brodsko-posavsku županiju i Bjelovarsku bilogorsku županiju.
5. Regionalni centar sjeverna i srednja Dalmacija, sa sjedištem u Splitu, za Zadarsku, Šibensko-kninsku i Splitsko-dalmatinsku županiju, te
6. Regionalni centar južna Dalmacija sa sjedištem u Dubrovniku za Dubrovačko-neretvansku županiju.

Regionalni koordinatori djeluju u DHCK, a za svoj rad primarno su odgovorni voditelju Službe spašavanja života na vodi.

Regionalni koordinatori u provođenju programskih aktivnosti surađuju sa tijelima javne vlasti, upraviteljima kupališta, DHCK i ostalim subjektima na području na kojem djeluju.

Članak 6.

Savjetodavno-stručno tijelo - Zbor instruktora čine instruktori iz područja spašavanja i prve pomoći, a koje u Zbor instruktora imenuje izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa na razdoblje od četiri godine.

Zbor instruktora se sastaje najmanje jedanput godišnje na glavnom godišnjem sastanku u prvom kvartalu godine i predlaže aktivnosti, programe osposobljavanja i osnivanje radnih skupina.

Zbor instruktora ima predsjednika, zamjenika predsjednika i tajnika koje biraju članovi na glavnom godišnjem sastanku na početku svakog razdoblja od četiri godine.

Na prijedlog Zbora instruktora, voditelj Službe spašavanja života na vodi donosi interna Pravila rada Zbora instruktora.

Članak 7.

Logo Službe spašavanja života na vodi sastoji se od:

- naziva «HRVATSKI CRVENI KRIŽ» otisnutog plavom bojom, koji je postavljen kružno oko znaka crvenog križa obrubljenog bijelim rubom.
- donji dio kruga je otvoren i povezan sa tri valovite crte otisnute plavom bojom
- ispod valovitih crta stoji naziv «Služba spašavanja života na vodi» otisnut plavom bojom.

Grafički prikaz loga je sastavni dio ovoga Pravilnika i nalazi se u Prilogu I.

Članak 8.

Radnu odjeću spasioca čine:

- kratke hlače crvene boje,
- pamučna majica kratkih rukava žute boje na čijem se prednjem dijelu nalazi logo Službe spašavanja života na vodi, a na poleđini iz daljine uočljiv natpis «SPASILAC» - «LIFEGUARD» otisnut crvenom bojom,
- pamučna kapa sa štitnikom, crvene boje, na kojoj je s prednje strane istaknut logo Službe spašavanja života na vodi,
- okopojasna torbica crvene boje, na kojoj je istaknut logo Službe spašavanja života na vodi.

Propisanu radnu odjeću imaju pravo nositi samo spasioci koji su završili tečaj za osposobljavanje spasilaca u Hrvatskom Crvenom križu.

Članak 9.

Na radnoj odjeći spasioca logo Službe spašavanja života na vodi obvezno se ističe:

- na prednjoj lijevoj strani majice,
- na prednjoj lijevoj strani kratkih hlača
- na prednjoj strani kape
- na okopojasnoj torbici

Logo je istaknut i na zastavi Službe spašavanja života na vodi.

Logo se može istaknuti i na ostaloj opremi Službe spašavanja života na vodi.

Članak 10.

Služba spašavanja života na vodi provodi sljedeće zadaće:

- izrađuje planove i programe osposobljavanja iz članka 11. ovog Pravilnika
- osposobljava spasioca, instruktore i voditelje spasilačkih postaja
- provodi obnovu znanja i praktičnih vještina spasilaca
- vodi bazu podataka osposobljenih spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih postaja
- provodi postupak procjene rizika na kupalištima
- provodi aktivnosti vezane za prevenciju nesreća na vodi
- koordinira rad spasilačkih klubova
- organizira spasilačka natjecanja
- djeluje u kriznim situacijama

Članak 11.

Programi osposobljavanja provode se kroz sljedeće tečajeve:

- tečaj za osposobljavanje spasilaca na otvorenim vodama

- tečaj za osposobljavanje spasilaca na bazenima
- tečaj za osposobljavanje spasilaca za spašavanje iz vode u otežanim uvjetima
- tečaj za osposobljavanje spasilaca za potragu i spašavanje na moru
- tečaj za osposobljavanje voditelja spasilačke postaje
- tečaj za osposobljavanje instruktora spašavanja.

Članak 12.

Tečaju za osposobljavanje na otvorenim vodama i bazenima mogu pristupiti kandidati koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

- imaju najmanje 18 godina
- završili su srednju školu ili su upisali završni razred srednje škole
- posjeduju uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti
- znaju plivati kraul i prsnim stilom
- mogu isplivati 400 metara za manje od 8 minuta
- mogu roniti 25 metara u daljinu.

Članak 13.

Tečaj za osposobljavanje spasilaca na otvorenim vodama i bazenima sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela, a obuhvaća tri područja: spašavanje, prvu pomoć i ekologiju.

Osnove spašavanja, prve pomoći i ekologije kandidati slušaju u obliku predavanja.

Praktični dio se sastoji od treninga plivanja, vježbi tehnike spašavanja na bazenu, simulacije praktičnog rada na kupalištu, kondicijskih treninga plivanja i praktičnog dijela prve pomoći.

Nakon tečaja kandidati pristupaju ispitu koji se sastoji od pismenog i praktičnog dijela.

Ispitu može pristupiti kandidat koji je odslušao sva predavanja, izveo vježbe i simulacije.

Članak 14.

Temeljem položenog ispita spasiocu se izdaje Uvjerenje o osposobljenosti kojim dokazuje da je osposobljen za rad u spasilačkoj postaji na otvorenim vodama (morskim i jezerskim kupalištima) ili bazenima, za poslove spašavanja osoba iz vode, za nadzor kupališta i prevenciju nesreća, rad u spasilačkom timu i pružanje prve pomoći.

Spasilac je dužan svake dvije godine pristupiti provjeri znanja i vještina radi produljenja Uvjerenja o osposobljenosti.

Obrazac Uvjerenja o osposobljenosti je sastavni dio ovoga Pravilnika i nalazi se u Prilogu II.

Članak 15.

Tečaju za osposobljavanje spasilaca za spašavanje iz vode u otežanim uvjetima može pristupiti spasilac koji ima položen tečaj za spasioca na otvorenim vodama.

Tečaju za osposobljavanje voditelja spasilačke postaje može pristupiti spasilac koji ima položen tečaj za spasioca na otvorenim vodama i 2 godine iskustva u radu u spasilačkoj postaji.

Tečaju za osposobljavanje instruktora spašavanja može pristupiti spasilac koji ima položen tečaj za spasioca na otvorenim vodama, 2 godine iskustva u radu u spasilačkoj postaji i navršene 24 godine života.

Tečaju za osposobljavanje spasilaca za potragu i spašavanje na moru mogu pristupiti kandidati koji imaju najmanje 18 godina, završenu srednju školu, uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti ne starije od 1 godine i mogu kontinuirano plivati 100 metara slobodnim stilom.

Tečajevi za osposobljavanje provode se sukladno Katalogu edukacija Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 16.

Spasioci kojima je izdano Uvjerenje o osposobljenosti dužni su prihvatiti i ponašati se sukladno sljedećim pravilima:

1. Spasilac je dužan savjesno i odgovorno obavljati spasilačke dužnosti.
2. Spasilac je dužan tijekom radnog vremena koristiti propisanu radnu odjeću (žutu majicu i kratke crvene hlače s oznakom Hrvatskog Crvenog križa).
3. Spasilac za vrijeme radnog vremena ne smije konzumirati alkoholna pića i opojna sredstva.

4. Spasilac se ne smije koristiti neprihvatljivim oblicima komunikacije kao što su prijetnje, uvrede, napadi i slično, odnosno postupcima koji izazivaju netrpeljivost, nesigurnost i omalovažavanje pojedinca.

5. Spasilac je dužan zaduženu spasilačku opremu koristiti isključivo u radno vrijeme i čuvati je pažnjom dobrog domaćina.

Ponašanjem u skladu s ovim odredbama spasilac iskazuje poštovanje prema sebi i drugima te štiti ugled svih spasilaca, Službe spašavanja života na vodi i Hrvatskog Crvenog križa.

Ponašanje protivno ovim odredbama povlači za sobom uskraćivanje mogućnosti pristupa obnovi Uvjerenja o osposobljenosti.

Odluku o tome donosi Izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi.

Članak 17.

Služba spašavanja života na vodi provodi postupak procjene rizika na kupalištu.

Procjena rizika na kupalištu je postupak kojim se vrši pregled zadanog područja kupališta, definiraju moguće opasnosti, procjenjuje razina rizika i predlažu rješenja za smanjivanje razine rizika ili potpuno uklanjanje opasnosti.

Procjena rizika vrši se na zahtjev i trošak upravitelja/koncesionara kupališta.

Postupak procjene rizika na kupalištu provodi se prema Pravilima o provođenju procjene rizika na kupalištu koje donosi Izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi.

Procjenu rizika provode ovlaštene procjenitelji Službe spašavanja života na vodi koje na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi imenuje Izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 18.

Organiziranje spasilačke službe na kupalištu provodi se u obliku spasilačkih postaja koje su organizacijski okvir za rad spasilačke službe, a ustrojavaju se sukladno Pravilima i standardima rada spasilačkih postaja na kupalištima.

Pravila i standarde rada spasilačkih postaja na kupalištima donosi Izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi.

Članak 19.

Centar za spašavanje na vodi i djelovanje u kriznim situacijama je središnje mjesto za koordinaciju aktivnosti djelovanja u kriznim situacijama sukladno nadležnostima proizašlim iz zakona o Hrvatskom Crvenom križu.

Centar za spašavanje na vodi i djelovanje u kriznim situacijama smješten u Nacionalnom logističkom centru Hrvatskog Crvenog križa u Zagrebu.

Članak 20.

Specijalistički interventni tima Hrvatskog Crvenog križa (SIT HCK u daljnjem tekstu) za spašavanje iz vode temeljni je organizacijski oblik interventne jedinice za spašavanje iz vode u kriznim situacijama Hrvatskog Crvenog križa.

Djelokrug rada SIT HCK za spašavanje iz vode u kriznim situacija je spašavanje i izvlačenje unesrećenih osoba iz poplavnih voda, dostava humanitarne pomoći ugroženom stanovništvu, evakuacija stanovništva iz poplavljenih kuća, obilazak naselja odsječenih visokim vodostajem i provjera kućanstva, potraga i spašavanje za nestalim osobama na moru, te asistencija i podrška drugim službama u potragama i spašavanju na moru.

Pripadnik SIT HCK za spašavanje iz vode posjeduje Uvjerenje o osposobljenosti za spašavanje iz vode u otežanim uvjetima Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 21.

Služba spašavanja života na vodi predlaže i potiče osnivanje spasilačkih klubova pri DHCK, Spasilački klub DHCK okuplja osposobljene spasioce s ciljem njihova uključivanja u SIT HCK za spašavanje iz vode, te promicanja i provedbe programskih aktivnosti. Regionalni koordinatori koordiniraju rad spasilačkih klubova DHCK na svom području djelovanja.

Članak 22.

Služba spašavanja života na vodi u cilju prevencije nesreća na/u vodi i osvješćivanja javnosti o opasnostima i rizicima povezanim s vodom provodi projekt «Sigurnost na vodi». Sastavnice projekta su promotivne kampanje, radionice o opasnostima i rizicima na vodi, radionice «Slučajni spasilac», tečajevi za osposobljavanje spasilaca juniora i obuka neplivača.

Članak 23.

Služba spašavanja života na vodi provodi projekt promicanja ekološki održivog čišćenja priobalja, sigurnog i odgovornog ponašanja na moru pod nazivom "Crveni križ u plavom okviru". Projekt se bavi ekološkim pitanjima i zaštitom okoliša – mora i priobalja kroz višestruki pristup: fizičkim čišćenjima podmorja i obalnog pojasa, edukacijom kroz podizanje svijesti građana i turista o potrebi očuvanja mora i kopna, kao i o sigurnom i odgovornom ponašanju na moru.

Članak 24.

Služba spašavanja života na vodi provodi projekt „Znak sigurnosti Hrvatskog Crvenog križa“/„Croatian Red Cross Safety Sign“ s ciljem poticanja turističkih tvrtki u ostvarenju visoke razine educiranosti osoblja u pružanju prve pomoći, odgovora na krizna stanja te sigurnosti gostiju i turista u hotelima, kampovima, odmaralištima i plažama na području Republike Hrvatske.

Članak 25.

Služba spašavanja života na vodi potiče razvoj spasilačkog sporta i u tom cilju organizira natjecanja spasilaca, priprema i vodi natjecateljski tim za međunarodna natjecanja, primjenjujući pravila i standarde iz priručnika za natjecanja spasilaca kojega je donijela Međunarodna federacija spašavanja života na vodi.

Članak 26.

Na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi Izvršni predsjednik HCK donijeti će:

1. Pravila o provođenju procjene rizika na kupalištu, iz članka 18. ovog Pravilnika u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.
2. Pravila i standardi rada spasilačkih postaja, iz članka 19. ovog Pravilnika u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 27.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se na oglasnoj ploči Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 28.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o službi spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja kojeg je Skupština Hrvatskog Crvenog križa donijela dana 7. srpnja 2011. godine.

**Predsjednik Glavnog odbora
Hrvatskog Crvenog križa**

Prim. Josip Jelić, dr. med.





Služba spašavanja života na vodi



Član Međunarodne federacije za spašavanje života (ILS)

UVJERENJE

o osposobljenosti kojim se potvrđuje
da je

uspješno zadovoljio / zadovoljila
sve uvjete za dobivanje naslova
Spasilac na otvorenim vodama

Mjesto i datum

Vrijedi do

Evidencijski broj polaznika

Potpis i pečat ovlaštene osobe



Humanost

Nepriistranost

Neutralnost

Neovisnost

Dobrovoljnost

Jedinstvo

Univerzalnost